

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

NYilvTérre 50 fillér.

MURAKÖZ

Felelős szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapkiadó:
STRAUSZ SÁNDOR.

Hittan az iskolákban.

A székesfőváros tanítószága memorándummal járult a főváros tanácsához, melyben azt kéri, hogy a hittan tanítását az iskolákban szüntesse meg s bizza meg az illető egyházakat a hittan fakultatív oktatásával.

Vagyis azt kéri a memorándumban, hogy az ifjúságot ne kényszerítsék ezental a hittan kötelező hallgatására, hanem amelyik növendék hittant tanulni óhajt, az tanulmányait, saját kívánságára, az illető egyháznál tanulhassa.

A dologgal nem óhajtunk azon szempontból foglalkozni, aminő szempontokból a fővárosban egy bizonyos vallás hívői tették, akik gyűlést hívtak össze s amely gyűlés végeredményében, mint azt a lapokból olvashattuk, nagy botrányral végződött. Foglalkozni kívánunk csupán abból a szempontból, hogy a modern embernek, mint társadalmi egyednek, vajon szüksége van-e azon tudományra, melyre a vallás oktatja s hogy felesleges-e csakugyan mindazon vallás-erkölcsi tanítás, melyben gyermekeink a választástanokok által részesíttetnek.

Nem vagyunk vallásosan elfogultak. Nem mondjuk, hogy csak egy, egyetlen vallás az, mely üdvözít s tiszteljük a más felekezeten lévőket. Csak általánosságban, tehát minden vallást magunkban érezve, akarunk ezzel a kérdéssel foglalkozni, abból a szempontból, hogy fiaink, leányaink nevelésénél szükséges-e a vallás tanulása, hogy erkölcsi világnézetüket milyen irányban fej-

leszli s hogy a modern áramlatokat szem előtt tartva mégis fontos-e a vallás tanítása?

Mi a magunk részéről, egyszerűen kijelentjük, hogy a vallás tanítását az iskolákban feltétlenül szükségesnek tartjuk. Szükségesnek tartjuk, mint az ókori történelem tanítását, de különösképpen, mint erkölcsi szükségletet, nélkülözhetetlennek tartjuk.

A gyermeki naiv lélek sokkal fogékonyabb minden benyomásra. S tapasztalatból tudjuk, hogy az ébredő lelki öntudat első impressziói megmaradnak az ember egész életén keresztül s mintegy vezérfonalat képeznek további életműködésében.

Már most ki meri azt állítani, hogy a vallás oktatási nem termékenyítőleg hatnak a gyermeki kedélyvilágra? Ki meri állítani, hogy azok a gyönyörű képek s szimbólumok, mit a vallás tanít s hirdet, nem termékenyítő hatást gyakorolnak, ha nem egyébre, a gyermeki fantázia kifejlődésére? S ami a szépet, a tisztát, a hóhéret tanítja gyermekeinknek, amiből a gyermeki kedély épül s oly fundamentumot nyújt, melyre építeni erkölcsi szempontból csak előnyös lehet, szabad-e, észszerű-e azt megholygatni s elminálni még a modern élet praktikusságát is szem előtt tartva?

Nem! És ezerszer nem!

Ne bántuk a hagyományokat! Ha a történelem fényes lapjait mi magunk igyekeznünk utódaink előtt elhomályosítani; ha mindazt, mit gyermekkorunkban szépnak, követendőnek, dicséretesnek ismertünk s tanultunk, az utódok előtt, mint felesleges czafrangot, mit sem érő költészetnek tüntetünk fel, akkor bizonyára el lehetünk ké-

szülve arra, hogy a jövő generáció társadalmi még selejtesebb, még kevésbé erkölcsös s rosszabb lesz, mint a mai. Pedig hát, akármit is mondjanak a modernnek, a felvilágosultak, a mindent tudni akarók, ha a költészet, a romantika, a poézis az ő szemük előtt mit sem érő, felesleges balaszt az emberek s a társadalom életében, mi mégis örökbecsűnek s igaznak vesszük a költő halhatatlan mondását:

„Minden ország támasza s talpköve a tiszta erkölcs, Mely ha elvész, Róma ledől s rabigába görbed!”

A Muraközi Tanítói Járaskör Közgyűlése.

A Muraközi Tanítói Járaskör e hó 9-én tartotta meg 40-ik rendes közgyűlését Csáktornyaiban a tagok rendkívüli nagy száma s a csáktornyai társadalom élénk érdeklődése mellett.

A gyűlés a polgári iskola tornacsarnokában folyt le Brauner Lajos járasköri elnök elnöklése alatt.

A vendégek sorában láttuk a város és gondnokság képviselőit Zakai Henrik ügyvédet, dr. Hajós Ferenc orsz. gy. képviselőt, Pataki Kálmán p. isk. igazgatót, Wollák Rezső ügyvédet, Wollák Rezsőné, Viola Vilmos dr. orvost, Schwarz Lajos dr. ügyvédet, Fejér Jenő tkp. főkönyvelőt stb. akik mindvégig résztvettek a gyűlésen.

A közgyűlés az elnök felhívására a Himnusz elénekkelésével kezdődött, mely után Brauner Lajos elnök Eötvös József születésének századik évfordulójáról megemlékezvén, magas szárnyalású beszédében fejtegette Eötvös Józsefnek a tanügyi terén szerzett

Ma szerda van . . .

Irta: Kőváry Ottó.

Valahol az erdőszorosú hegyek közé ékelt falucska lelkipásztora sok jó tulajdonsága mellett arról volt nevezetes, hogy társaságban szellemes éleceivel még a legkomolyabb embert is megnevettette és hogy az öleletes tréfákat ugyancsak talpraesett tréfákkal viszonozta.

Ez a kedélyes páter egy alkalommal bement a járás székhelyére, hová rendszerint gyalog szokott beszélni, s midőn dolgát végezte, betért a nagyvendéglőnek titulált falusi korcsmába s míg a megrendelt ebédet felszolgálták, az árpa levét fogyasztotta.

Történetesen a korcsma másik szobájában ült az uradalmi ispán s mikor meglátta a pátért, elhatározta, hogy megtérálja. Magához inti a korcsmárosot s meghagyja neki, hogy amikor a páter fizetni akar, a pénzt ne fogadjja el, mert azt ő, tudniillik az ispán, kifizeti, hanem a fizetést azzal utasítsa vissza, hogy ma szerda van, s a hét ezen napjain ebben a korcsmában nem fizet senki, mert egy alapítvány van s abból fizetetik a szerdai napon elfogyasztott ételek és italok ára.

A korcsmáros, aki nem rég került a községbe s a pátért nem ősmerte, mosolygott a tréfás ötleten s mikor a páter fizetni akart, hajlongások között a pénzt tényleg a fenti kifogással utasította vissza. A pátért első pillanatban meglepte a dolog, de csakhamar tisztába jött, hogy honnan ered ez a jótékonyág. Nem szólt semmit, nehogy a tréfát

elrontsa, hanem magasztalva a jótékony adakozót, eltávozott.

Az eset után egy pár hétre, a páter éppen a templomból jövet találkozik a kurátorral. Beszédbe elegyednek s a kurátor mondja, hogy delután be kell menjen a járás székhelyére, apróceprő dolgai miatt. Ez egy keddi napon volt s a páter rábeszéli a kurátort, hogy utját halassza másnapra, mert akkor ő is bemegy. A kurátor redált s abban állapodtak meg, hogy másnap, az az szerdán reggel indulnak.

Ugy is történt.

Reggel azonban az indulásnál nagyot nézett a kurátor, hogy hozzájuk csatlakozik az öblöstorku kántor, meg a rezesorru tanító is, azt adva ürügyül, hogy nekik is dolguk van a járási székhelyen. Rendben van, gondolta a kurátor, s neki-indultak az apostolok leván és csakhamar celnál is voltak.

Ha a kurátor azon csodálkozott, hogy hozzájuk csatlakozott a kántor, meg a tanító, azon aztán még jobban elképedt, mikor a páter kijelentette, hogy ha dolgát végezte, menjen a nagyvendéglőbe, mert ebédre az ő vendége lesz.

Ez valami szokatlan volt a kurátor előtt, mert a páter a jó tanácsok osztogatásán kívül emberemlékezéde óta ilyesmire még nem vetemedett; de azért hűségese megjelent s a már párolgó jó ebéd mellé letelepedett ő is a többi közé.

Az ebéd kitűnő volt s így nem volt csoda, hogy az üres boros üvegeket sűrűn kellett váltogatni, hogy legyen mit töltögetni a gyakran kitrölt

poharakba. Dicsérték is a páter bőkezűségét s maradtak volna is Isten tudja meddig, kivált a kántor meg a tanító, mivelhogy bár igen marasztaló halással volt rájuk nézve, de hát az est terjesztgette setét sárnyait és így haza felé kellett nyakukba venniök az utat.

Az igazság kedvéért konstatálnom kell, hogy az est közeledtét is a páter vette észre, mint a társaság legjózanabb tagja s az ő biztatására kezdettek a vendégek mozgolódni is. Láta a korcsmáros, a társaság indulási hajlamát, előkészítette a számadásvételhez szükséges reklámcédulát és plajbászt s szinte sugárzott az arca örömeiben, hogy milyen szép ceh lesz s magában kalkulálta, hogy mit lehet és mit nem dupla krétával számítani.

Ekkézt felkészülve, várt a korcsmáros, de bizony hiába, mert senki sem mondta, hogy: „fizetni”.

A vendégek egyenként szállingóztak ki az ajtón azzal a tudattal, hogy majd fizet a páter. Ezt gondolta a korcsmáros is, de csalódott, mert a páter is felkelt s legnagyobb bámulatára anélkül, hogy fizetne, indul kifelé.

Erre a korcsmáros is felszémelt nagy bámulatából s már az ajtóhoz ért pártmért megszóllta, hogy hát „el tetszett felejteni a fizetést”. A páter meg sem állt, hanem utját folytatta, visszaszóllt nagy nyugalmal, hogy „ma szerda van, s azzal ő is eltűnt a többi után”.

érdemeit és a muraközi tanítóságnak, az ő intencióinak megfelelőleg a magyar szó és magyar érzés terjesztése körüli magasabb hivatását.

Ennek kapcsán, miután közben Szirmai Miksa kir. tanfelügyelő, Zakál Henrik gondnoksági elnököt, Hajós Ferenc dr. országgyűlési képviselőt s a megjelent vendégeket üdvözölte volna, megemlékezett Polyak Mátyas és Mencsey Károly csáktornyai igazgatótanítók kitüntetéséről s meleg szívvel tolmácsolta ebből kifolyólag a muraközi tanítóság érzelmeit a jelenlévő Mencsey Károlynak, amihez a maga részéről kir. tanfelügyelő is hozzájárult.

Az elhangzott köszönetek során Szirmai Miksa kir. tanfelügyelő, ki ezáltal először vett részt a muraközi tanítók gyűlésén, kis program keretében tiszta képet mutatott be a tanítóságnak az ő tanügyi tervéről, melyhez a tanítóság támogatását kérte. Majd Zakál Henrik és Hajós Ferenc dr. is az üdvözlést megköszönvén, Mencsey Károly is hálásan köszönte meg az óvációt.

A gyűlés pedagógiai tárgya Mencsey Károly felolvasása volt, melyben alapos tanulmányozásra és sok évi tapasztalatra valló tudással s helyes pedagógiai érzéssel kritizálta az iskolás gyermekek közt közközben forgó olvasmányokat s tejegette a jó olvasmány kellekeit, melyre vonatkozólag javaslatot is tett.

A közgyűlés Mencsey Károlynak mindig érdekes felolvasását érdeklődéssel kísérte, javaslatát helyeselte s felolvasásáért jegyzőkönyvi köszönetet mondott.

Az előki jelentést, melyet Polesinszky Emil jegyző olvasott fel, tudomásul vette a közgyűlés s ezzel a választmány javaslatát, hogy a tagság díjakat, a nyugdíj illethez hasonlóan, minden év március havában a tanítók fizetéséből az adóhivatal levonhassa — is elfogadta. Valamint nem emelt kifogást a számvizsgáló bizottság s a könyvtári jelentés ellen sem, melyhez szintén hozzájárult s a felmentéseket minden irányban megadta.

A jövő évi közgyűlést Stridóvárra tűzte ki a választmány javaslatára a közgyűlés.

Éleükséget okozott Brauner Lajos elnök lemondása; de mert Szirmai Miksa kir. tanfelügyelő s a kör tagjai minden körülmények között ragaszkodtak ahhoz, hogy a járáskör ügyeit a jövőben is Brauner Lajos vezesse, Brauner Lajos az elnöki tisztelet a legközelebbi tisztújításig megtartotta.

A zajos eljenzés és tomboló taps volt őszinte tolmácsolója a tanítóság ragaszkodásának és nagyrabecsülésének, melyet ezáltal is a fáradhatatlan elnök irányában a járáskör tagjai kifejezésre juttattak. S ennél szebb milióban a járáskör 40-ik rendes közgyűlése nem is fejeződhetett volna be.

A közgyűlés után a Zrínyi-szállóban megtartott társaságban nyocivanan vettek részt. Az első pohárköszöntőt Zrínyi Károly tanítóképző-intézeti igazgató mondta Szirmai Miksa kir. tanfelügyelőre. A kir. tanfelügyelő a felköszöntést megköszönvén, Muraköz tanítóságára üfített poharat, mert csak egyesült erővel, közös akarattal valósíthatja meg eszméit s érvényesítheti terveit a magyar szó és magyar kultúra kultiválása mezején. Mencsey Károly muraközi kartársait, Zrínyi Károly Brauner Lajos elnököit, Thihanyi Lajos Zrínyi Károly igazgatót éllette stb.

A tanítók, kik az új vendéglős jó ételleivel, italaival s pontos és gyors kiszolgálásával nagyon meg voltak elégedve, a késő délutáni órákig maradtak együtt s folytattak eszmecserét a tanügyi politika napi kérdései fölött.

A korona és fillér rövidített jelzése.

Közi: Harmat Nándor ligetvári körjegyző.

Bár már jó ideje telt el ezen pénz-nemek életbeléptetéséről s az ezek szerint való közelebbi számítás behozatalától, nemcsak a közönség, de még a hatóságok — beleértve az iskolákat is, — e pénz-nemeket az esetek 90%-ában hibásan jelzik. Olvashatunk ilyen rövidítéseket: K. f. (ponttal); Kor. Fil. (nagy betűkkel); igaz; a pénz oly kedves, hogy megérdemli e megismerést; kor. fil.; kr. fl. és talán még néhány változatban, de a helyes rövidítést K f (pont nélkül) ezt a legtrikább olvashatjuk.

Nemrég egy fővárosi szakíró irt erről, de ő azt írta, hogy így kell rövidíteni: K. f. (ponttal) s megköszönte azt a kijelentést, hogy ilyeneknek a tudása s tisztviselő intelligenciájához tartozik. (Öh...!) Bebizonyítottam neki, hogy: K f (de pont nélkül) erre ő a felelősséget a gazdájára — az igazságügyminiszterre — hárította.

A dolog így áll: A jelzés megállapítását az ezen pénz-nemről szóló 1899. évi XXXVI. t. c. a pénzügyminiszterre bízta, aki az 1893. évi 27,669 sz. rendeletével kimondta, ha a pénzüsszeget csak számmal írjuk ki, akkor a rövidített jelzés a koronánál K (pont nélkül) a fillérenél f (pont nélkül).

Lám itt megtalálták a helyes utat. Ugyanis a koronát, mint értékeset, nagybetűvel rendeltek írni, ellenben a fillért, mint igen kis értékűt, csak kis betűvel. Minek is írjuk nagy-gyal, elég nagy-ot néz az a sok koldus, mikor ilyen nyomunk a markába!

Csodálatos, még a vak koldus is észreveszi s ő is, ha nem is lát, nagy-ot néz a semmiségre! Ellenben, ha a pénz összeget betűvel írjuk ki, akkor ki kell írni a korona, illetőleg a fillér szavakat teljesen. Tehát így:

3 K 72 f; vagy három korona, 72 f; vagy három korona, hetvenkét fillér, vagy 3 K hetvenkét fillér.

Az igazságügyminiszter 1899-ben 69.816 sz. a utasította az igazsáügyi hatóságokat az új pénz-nemek jelzésére s bár utal a hivatkozott pénzügyministeri rendeletre, mégis a rövidített jelzés mellé oda nyomta a pontot.

Ez természetesen »bocsánatos« bűn, mert a magyar ember megszokta azt, hogy a rövidítés után pontot tegyen.

Ime igaz: a mi igaz. Ezen rövidítéshez nem kell a pont, mert: a törvény a csillogó aranyak miniszterére bízta a rövidítés megállapítását. Ő pedig ezt mondta: én ugyan szívesen a »pont-osságot, de a korona és fillér mellől elengedem a pontot. Megelégszem velük pont nélkül is; főleg ha sok lesz belőle az állam kincses lánájában.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Eljegyzés.** Heinrich Mártát eljegyezte Löwenstein Antal máv. hivatalnok.

— **Egyházi ünnep.** Május 13-án a kath. egyháznak ünnepe volt. Ez okból oltárszent-éimadás volt a Ferenciek templomában. Az ezzel kapcsolatos 11 órai szentmisén az összes iskolák tanulói is megjelentek tanítóikkal, tanáraikkal.

— **Gyászír.** Zalán Gyula dr. országgyűlési képviselő családját ismét haláleset érte. Mint értesülünk, f. hó 12-én 60 éves korában meghalt Seyfried Román stájerországi nagybirtokos, Zalán Gyula feleségének édesatyja. A halottat beszentelés után csütörtökön délután Zwikauba szállították ahol elhamvasztják. Hamvait urnában hozzák vissza Grácba s ott eltemetik.

— **Orvosi hírek.** Dr. Wolf Béla orvos, négy heli nőgyógyászati és szülészeti tanfolyamra a Bárony klinikára távozott. A betegsegélyző pénztári tagokat ez idő alatt Dr. Viola Vilmos orvos kezeli.

— **Installáció.** Dr. Bauer Antal zágrábi érsek ünnepélyes beiktatása, hír szerint, pünkösöd első napján lesz. Ez alkalommal nagy ünnepség lesz Zágrábban, melyen a muraközi papság is nagy számmal vesz részt.

— **Allandó mozi.** A Rákóczi-utcai Heinrich-féle állandó moziban múlt héten csak vasárnapon volt két előadás. A fődarab »A utolsó akadály« dráma 4 felvonásban volt. Megelőzőleg szép természeti képekben gyönyörködhetett a közönség a jéghegyek vidékéről; utána A vén skatulya humoros darabot adták. A programot A pillangó és a légy vígjátékkal fejezték be. Ma A mozipriamadonna kerül színpadra Asta Nielsennel a főszerepben. Nagyon érdekes előadásnak ígérkezik.

— **Munkásmozgalom.** A ligetvári körjegyzőségből ily szímben dolgoznak munkások Ausztriában vasulon és gyárakban: Ligetvárról 132 férfi 7 nő, Henisfalváról 46 férfi 11 nő, Drávafüredről 99 férfi 19 nő, Drávasiklósról 111 férfi 4 nő, összesen 388 férfi 41 nő. A nyárra ezek a számok még felével felszöknek.

— **A nagykanizsai kir. törvényszék** elnökül a nyugalomba vonult Závody Albin utódjául a király Eöry Szabó Jenőt a nagykanizsai kir. törvényszék kiváló bíróját nevezte ki.

— **Állatdíjazás.** A Zalamegyei Gazdasági Egyesület Hertelendy Ferenc elnöke alatt most megtartott évi rendes közgyűlésen elhatározták, hogy kormány támogatással Felsőmihályfalván, és Csáktornyan állatdíjazást rendeznek.

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Boros János, Zanjko Mária, Zorcsecc Mária, Kerleza István, Horváth Paula, Erneck Ferenc, Karner Frigyes, Kermek Rudolf, Németh Teréz, Branovits Mária, Noszen Ilona. — Meghaltak: özv. Paj Ferencné (54 é), Vidovics Pál (59 é), Baliga Vendel (5 h), Erneck Ferenc (1 n), Megla József (78 é), Reinisch György (5 h), Vreszk József (86 é), Neumann Salamon (44 é). — Házasságot kötöttek: Horvát József és Wohlschlagl Erzsébet, Pály Gyula és Radó Juli, Ludvig János és Feszli Gizella, Soós János és Megyimorecz Dorotyá.

— **A gyermekek dohányzása.** A legutóbb megtartott törvényhatósági közgyűlés egy érdekes és nagyon fontos szabályrendelet alkotását határozta el, amit egy belügyminiszteri rendelet alapján a gyermekek dohányzása ellen nemskára életbe léptet. A szabályrendelet szerint 100 koronájú terjedő pénzbüntetés fogja érni azt a trafikost, aki 15 éven aluli gyermekeknek dohányt vagy dohányzashoz szükséges kellékeket elárul.

— **Építkezések Muraközben.** A kormány erre és a következő évre, másfél évre tervezett program keretében, Muraköz terüle-

tén a következő állami építkezések történelmének: Felsőpályán felépült az áll. elemi iskola 38000, Felsőpusztafán kéttantermes iskola 24500, Törökudvaron kéttantermes iskola 34000, Alsódomborban katolikus templom 140000, Drávavásárhelyen 8 tantermes iskola 100000, Drávavásárhelyen kéttantermes áll. iskola 36000, Felsőmihályfalván róm. kath. templom 120000, Ligetváron közs. el. iskola 45000 K költséggel. A miksavári egyházi épületek helyreállítására 10000 koronát szánnak.

— **Képesítő-vizsgálati biztos.** A csáktornyai m. kir. áll. el. népisk. tanítóképzőintézethez az idej képesítő-vizsgálatok vezetésére dr. Nagy Zsigmond, közp. szolgálat-tételre beosztott kir. tanfelügyelő, küldetett ki miniszteri biztosul.

— **Athelyezések a Déli Vasutnál.** Velbourne Vilmos ellenőrt Csáktornyáról Légradra állomáslónokká nevezték ki. Imrey Jenő forgalmi hivatalnokot Csáktornyáról Sziszkeré, Lőke Lajos forgalmi hivatalnokot Sopron-Lővőről Csáktornyára, Gerencsér Ferenc állomáskezelőt Acásdáról Csáktornyára, Barabás Endre állomás kezelőt Székesfehérvárról Csáktornyára, Stassny Ferenc állomás kezelőt Gyakornokot Nagykanizsáról Csáktornyára helyezték át.

— **Tűz.** Mult héten Mikóán és Muraszentkeresztben tűz pusztított. Elsőhelyen kilenc gazdának mindene leégett. Utóbbi helyen csak a község nagy pajtája égett el. A kár nagyságát éreztethető teszi, hogy az épületek közül csak kevés volt biztosítva.

— **Pensiopolis a Balaton partján.** A magyar középosztály kezdte a maga érdekeit felismerni, s ezzel kapcsolatban keresi a megelégedést azokat a módjait, amelyek a külföldön kis anyagi eszközökkel jóléti biztosítanak. A nyugdíjas családok már érdeklődéssel fordulnak a Balaton felé, hol letelepedésük nemcsak egészségleg, hanem a lakás egyrésznél nyáron való értékesítése révén pénzügyileg is kedvezőnek látszik. Az első mozgás ebben az irányban Siófokon észlelhető, ahol vagy harminc család készül már letelepedni, amivel megtalálja a fővároshoz közel eső helyet és a teljes biztonságot nyújtó egészségi viszonyokat.

— **A mozgósított katonák fegyvergyakorlata.** A hadügyminiszterium elrendelte a Balkán-háború idején behívott tartalékosok rendkívüli szolgálatának a fegyvergyakorlatokba való beszámítását. Eszerint az 1908 sorozási év és a régebbi évfolyamok tartalékosai részére két fegyvergyakorlat számítható be; akik két hónapnál rövidebb ideig voltak tényleges szolgálatban, azoknak egy fegyvergyakorlatot engednek el. Az 1909-beli tartalékosoknak, akik 1912 október elseje után még hat hétig voltak a létszámban, kivételesen két, különben egy fegyvergyakorlatot engednek el. Azokat a tartalékosokat, akiket a létszám emelésére hívtak be, egy fegyvergyakorlattól mentették fel, ha legalább két hónapig teljesítették szolgálatot. Az 1909-iki és régebbi évfolyami póttartalékosok részére, akiket 1912 december 20-tól tartottak vissza, két fegyvergyakorlat számítható be, akik pedig a hadsereg kiegészítésére vonultak be, azoknak egy fegyvergyakorlat. Az 1912-iki póttartalékosoknak nem számították be a kivételes szolgálatot, de akiket a hadsereg kiegészítéséhez hívtak be, azoknak egy fegyvergyakorlatot engedtek.

— **A csendőrség új egyenruhája.** Most már elhatározott dolog az, hogy a magyar

csendőrség egyenruhája megváltozik. A kaskasallós kalap eltűnik s helyét a rézveretes magyar sisak foglalja el. A kalapot azért törlik el, mert nem tartós, széiben nagyon kellemetlen viselet, a sisak pedig jobban védi a fejt esetleges ütés ellen is. A sisak huzatol kap, hogy ne csillogjon és nyáron ne melegdjék fel annyira. A zubbony és köpeny csukaszürke lesz. A tisztek zubbonyukra és dolmányukra vällszinórt kapnak, mint a lovassági tisztek. Diszben ehhez erősítik a gombsortól odafutó bojtzinórt, ami az osztrák csendőrtiszteknél is meg van. A tiszti sisakkal és a díszes mellrojjal igen mutatós megjelenésű lesz és hasonlítani fog a testőri uniformishoz.

— **A kereskedők könyvei.** Az egyes kereskedő vállalatoknak, pénzintézeteknek, vagy az iparvállalatoknak igen sok kellemetlenséget okozott, hogy sok esetben bélyeghiány miatt megletezzel üzleti könyveket eredetben kellett beküldeni a pénzügyigazgatóságához a felülvizsgálat megejtése végett. A kereskedelmi és iparkamara felterjesztése folytán a pénzügyminiszter most rendeletben utasította a pénzügyigazgatóságot, hogy a leletelt üzleti könyvekről kérjen másolatot s ez alapon történjék a felülvizsgálat. Oly esetekben pedig, mikor elkerülhetetlenül szükséges az eredeti könyvek bemutatása, a pénzügyigazgatóságnak soron kívül kell elintéznie az érdekeltek fellebbezését. Ha a könyveket a közigazgatási bíróság kívánja be, a pénzügyigazgatóság tartozik a könyvek felterjesztésekor a panasz soron kívüli elintézését kérni s ezt kellőképpen indokolni.

— **Hódosi Vilmos vendéglős,** a szállodája melletti szép, kellemes kethelyiségét pünkösdvásárnapján nyitja meg.

— **Elvesztett.** A vasúti állomáshoz vezető új úton egy B. G. monogrammal ellátott gyémántos kézelőgomb elveszett. Megtalátója e lap kiadóhivatalában az átadaskor illő jutalomban részesül.

— **Kataszteri felmérések.** Részletes kataszteri felmérés van Ligetvár és Henisfalván; ezt 2 mérnökosztály végzi. Kotorban 6 osztály működik. Felmérés van még Légrad és Alsódomborban.

— **Magyar kir. államaevautak menetrendje.** 1914. május 1-től érvényes. 1. A Celdmólkör-csáktornyai vonalon indul vegyesvonat Celdmólkörrel reggel 5.10-kor, d. u. vegyesvonat 2.10-kor, érkezik Csáktornyára d. u. 3.49, este 9.39 órakor. A Zalaegerszegről reggel 4 óra 30-kor induló vegyesvonat Csáktornyára d. e. 7.57-kor érkezik. — Csáktornyáról 6.10 és d. u. 1.04-kor induló személyvonat Celdmólkörre déli 12.57, illetve este 8.30-kor érkezik. A d. u. 4.36-kor induló vegyesvonat Zalaegerszegré este 8.57-kor érkezik. 2. A Csáktornyazágrábi vonalon Csáktornyáról induló személyvonat reggel 5.10, déli 1 és d. u. vegyesvonat 4.40-kor, érkezik Zágrábra d. e. 10.01, d. u. 5.35, illetve este 9.44 kor; Csáktornyáról vegyesvonat este 11.16, d. e. 11.20-kor, Vasráda érkezik 11.39, illetve 11.43-kor; Csáktornyáról induló vegyesvonat reggel 6.36-kor, Novimoróbról érkezik d. e. 7.51-kor. — Zágrábról induló vegyesvonat reggel 5.02, személyvonat d. u. 10.32, személyvonat d. u. 2.36-kor, Csáktornyára érkezik d. e. 9.18, d. u. 2.59, este 9.02-kor; Vasrádáról induló vegyesvonat reggel 4.34, d. e. 7, déli 12 órakor, érkezik Csáktornyára reggel 4.22, 5.56, d. e. 7.22 és déli 12 óra 22 per. Az új menetrend egy új vonatot is hozott: a zalaegerszegi országos vasútra való kintetből a vásári vonatot. Ez a vasútvonal a vásárok napján Csáktornyáról reggel 4.08 órakor indul, Zalaegerszegré 8.20-kor érkezik.

I R O D A L O M.

— **A fiatalokruak bírósága.** A bűnbe esett 12—18 év közötti s ez éven aluli fiatalokruak fölött, az 1913. évi VII. t. c. intézkedés értelmében, nem a rendes bíróságok ítélkeznek, hanem az u. n. fiatalokruak bírósága van megbízva az eljárásal ezek csavargása, koldulása s egyéb kábágási eseteiben, amelyekben a közíg. hatóság, mint rendőri büntető bíróság, azért nem határoz, mert a fiatalokruak javító nevelését tartja elrendelendőnek. A nevelés azonban nem a bíróság részéről történik, hanem egyes kirendelt pártfogók, patronusok, kezébe van letéve az azok fölött való felügyelet.

Hogy a társadalom tagjai ebbeli feladataiknak eredményesen megfelelhessenek s a bírósággal karöltve munkálkodhassanak, tájékoztatni kívánja őket Mutschbacher Edwin dr. nagykanizsai kir. törvényszéki bíró egy kis füzetben, melyet mint a törvényszéki fiatalokruak bírása, nagydíjjal és szakértelmével a napokban közreadott. A füzetben tájékoztatni kívánja a jeles bíró azokat, akiknek az új törvény rendelkezéseinél fogva kötelességük szerint lesz dolguk megítévedt vagy szabott lelkű fiatalokruakkal és akiknek a leltők misztikus mélységekkel csengő hang nem fogja megengedni, hogy ebbeli kötelességeik teljesítése elől valami cimen elzárkózzanak. A könyvecske tehát hű segítő társa lesz azoknak, akiknek a fiatalokruak bíróságainál tennivalójuk akad. A könyv a szerzőnél 1 koronáért kapható.

— **A Vasárnapi Ujság.** pompás képeket közöl a debreczeni Kosuth-szoborról, a delegációkról, báró Fejérváry temetéséről, a mexikói háborúról, a Molinári-éred jubileumáról, gróf Károlyi Mihály amerikai útjáról, Pasquier báró repüléséről, az olasz király gyermekeiről, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit regénye, Lakatos László novellája, Juhász Gyula és Lampérth Géza versei, Langerlöt Zelmá regénye. Egyéb közlemények: cikk és képek a Szent István-rendről, Pákh Albert emléktábla a kerepesi-úti temetőben s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — **A Vasárnapi Ujság** előfizetési ára negyedévre 5t korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4.)

— **Könyv Göcsejéről.** Gönci Ferenc somogyvármegyei kir. tanfelügyelő a Muraköz és népe etnografiai munkája után a Göcsejéről is irt könyvet. Hétszáz oldalra terjedő terjedelemmel jelenik meg a könyvnyomtatás a napokban 276 képpel és 1109 ábrával diszitve. Szerző az érdemes munkán 15 évtől dolgozott a Göcsejben tartózkodásával személyesen tett tapasztalatai, tanulmányai és adatgyűjtése alapján. A fényképfelvételeket Dobos Elek csáktornyai áll. isk. tanító eszközölte. A munka nagyon érdekes és értékes etnografiai munka, mert híven mutatja be Göcsej népének természetét, alkátát, lelkületét, szokásait és minden egyéb tulajdonait s nagyon alkalmas a dunántúli magyarság néprajzilag legérdekesebb népművelésének a megismerésére. Szerzőt munkája megírásában a Kultuszminiszterium s a Kisfaludy társaság is támogatott. A könyv ára 25 K s megrendelhető a szerzőnél Kaposvárt.

— **A Nő** c. feminista folyóirat legújabb száma a szokottnál is gazdagabb tartalommal jelent meg. Ego: a pesti asszonyokról, Reichenthalné Petheó Irén egy régi magyar törvénykönyvről, Gere Zsigmond egy kis címestőinasról irt érdekes cikket. Szikra „Ujságírók” címen polemizál antifeminista újságírókkal. Nagy érdeklődésre számít a Feministák Egyesületének a számban közölt hivatalos évi jelentése, továbbá a „Feminismus Kiskátája” c. sorozatnak a jőzán ez unalmairól irt fejezet. Charlotte Perkins Gilman regénye, a szemlék és glosszák változatosága, továbbá a Nőiiszvitelsőlk Országos Egyesületének közleményei egészítik a lapot, melynek előfizetési ára egész évre 5.— korona. Szerkesztője és kiadóhivatal Budapest V. Mária Valéria utca 12.

— **A Magyar Figyelő** közli Réz Mihály értékes politikai tanulmányát a magyar parlamentarizmusról. Dékány István dr. a történeti oktatás reformjáról fejti ki érdekes szempontjait. Nagyon figyelemreméltó Kádár Gusztáv cikke, amely közgazdasági alapon magyarázza a Hármasszövetség elűvetését az entente politika felett. Laban Antal dr. Szigligeti Ede és a bécsi rendőrség viszonyairól közöl kulturtörténeti érdekes feljegyzéseket. A szépirodalmi részben Bárony István természeti képt és Bethlen Margit prófónok poetikum meséjét találjuk. A Magyar Figyelő szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VI., Andrassy-ut 16. Előfizetési ár egész évre 24 korona.

Szerkesztői üzenet.

V. L. Szentisliz. Nagyon sajnáljuk, hogy beüldött közleményét nem közölte. Egréz, mert már Muraközön kívül eső úgyról van benne szó s azért is, mert érdek politikai természetű. Vonatkozásai miatt nem jelent meg lapunkban.

M. F. Tiszaföldvár. A gazdag közleményét megkaptuk. Rajta leszünk, hogy mihamarább tulajdonk rajta. Lassanként sorrárt ejtjük valamennyinek.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ošna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fai računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suračnik:
SRÁY FERENCZ.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Lérski apoštoli.

Najpredi bi moral pitati one svećenike, koji pod silom hoćeju u Medjimurju širiti ideje jugoslavenstva, da jeli su oni katoliki ili su vlahi. Ja neverujem da bi jedan medjimurski Žganec ili Lajtmann ili Cirkvencics mogel postati vlahom pak je zato pitam, kaj hoćeju anda stem, da siliju medjimurce, da se vlaški jezik vućiju.

Vu prošlim broju »Muraköz« — a smo čitali kakve nakane imaju srbijanci, ili kak je mi zovemo vlahi. Oni bi radi, da bi sve njihovo bilo, sve do Adrijanskoga mora. Čitamo, da on jezik, kojim sada pišeju i govoriju u Horvatskoj, pri sudu, tojest službeni jezik néje horvatski, nego je to pravi srbski jezik. Mi znamo dobro, da Zrinji, Frangepan, Švear i drugi stari pisci horvatski su po našim medjimurskim jeziku pisali, mi one knjige čista dobro razumljemo. Gaj, koji je med horvatski jezik donesel ilirizma i njega smo još razumili, jer niti on nije pisal srbski. Mi dobro znamo, da su bili negda i u Medjimurju književnici, koji su čista po našem jeziku pisali. Imamo katekizme, molitvene knjige, koje su čista po našem jeziku pisane, pak je dobro razumljivo. Kaj nam onda treba srbski ili vlaški jezik?

Vu Horvatskoj dénes néma horvatskoga jezika. Vu Horvatskoj je dénes srbski jezik gospon. Zagorci, primorci, posavci podravci negovoriuju tak, kak se dénes knjige pišeju u Horvatskoj, oni još spodobno govoriuju k

našemu starinskomu jeziku. Ali vu školi se deca već po novim službenim jeziku moraju vućiti govoriti. Svaki zagorec i granicar, kada vu školu dojde, se iz »nova mora vućiti govoriti, jer je njemu ravno tak stranjski jezik vlaški jezik, kak je i nam i kak nam je svim skup stranjski česki jezik.

Kak je ipak do toga došlo, da dénes srbski jezik ima tuliko moći vu Horvatskoj? To su dragi moji, političke stvari i mi se vu to méšati nemoremo. Ali budu se plakali oni horvati, koji su se dali podjarmiti. 800 ljet su bili horvati sa Magjarskom vu slogi, nikad njim nije stela jezik oteti. I evo sada čez 40 ljet su počeli srbski govoriti. Dozvolili su, da se njim njihova horvatska deca moraju čirilicu vućiti, tojest srbsko pismo. Dénes već čirilicom pišeju serbi »Naše more« tojest da je Adrijansko morje njihovo. Vlaske cirkve, vlaske parokije stojiju dénes već i tam, gde jim pred 50—60 ljet niti traga nije bilo. A cirkve grčko katoličke, koje je Marija Terezija postavila, budu sve više prazne, na mésta nemaju više duša, kak zvonara i svećenika. Katolicizam dénes gubi vu Horvatskoj. To néje politika!

Kaj déljaju dakle naši svećenici vu Medjimurju (čast i poštenje onim, kojih se netiče), kaj hoćeju za Boga? Im znam, nećeju i oni vlahi postati, nećeju serbi postati? Interes katoličke cirkve bi to bil, da se boriju za naš starinski jezik proti vlaškomu jeziku. Boriti se moraju, ako nećeju, da i vu Medjimurju popévaju pred katoličkim cirkvama:

Ej Drina voda bistra stoj
Ti srbine rode moj!

Jeli ste to čuli gospon medjimurski Žganec i t. d.?! On propuh Vas još drži vu zamki s kojim je pokojni Strossmayer vu Rusiju poslal on znameniti telegram, za kojega ga je njegovo Veličanstvo kralj vu Belovaru zašpotal. On je mogel biti veliki človek, ali je i preveliku pogibelj donesel za našu veru i za starinski horvatski jezik.

Završiti hoćem. Tak sam napisal to, kak me svaki medjimurec more razumeti. Koji misli, da nésem istinu pisal, njemu budem još bolje raztolnačil, samo nekaj naj piše vu ove novine. Ja živim med njimi, prék Save mi je Srbija, tu mi šumi Drina voda, pred oči mi se dogadja dén na dén slučajov, s kojimi budem mogel sve potvrditi, kaj sem pisal.

A sad još Vam dragi medjimurci nekuliko par réči. Budite verni sini onoj domovini, koja Vam neće vašu veru oteti. Ruska olima veru katolikom vu Poljskoj, terbi i Cernogorci su katolike zatukli vu najviše mestah. Jednoga franciskana, koj nije hotel vlah postati, su na zapoved vlaškegoga popa, cernogorski soldati strelili. Magjarska još néje nikomu veru oduzela. Magjarska je dobra naša mati, koja nas brani, koja nas pomaže, pa budimo mi njoj verni sinil!

Još nekaj. Onaj gospodin, koj »Riečkim Novinam« pošilja glase iz Medjimurja naj si pazi na štepce, da mu je nebi tko vudril.

T. V.

Pripovest iz življenja herdjavoga hrošća.

(Dalje.)

Po žetvi je došlo opet oranje i setva, onda bil sem tak sreću da me je plug ne hitil na površinu. Na jesen, kada je vre malo zima nastala, pomeknuli jesmo se opet globlej, na protuletje pak opet nazaj gori. Kajti jesmo zrasli, tišćale su nas pak rubače, i napravili jesmo, kak prvo leto, slekili smo nje, odspod pak jesmo imeli vre druge.

Po tem znamenitom poslu opet se nisimo brigali za drugo, nego verno jesmo pod jedali korenje rastlinam. Kajti vsaka stvar samo trpi nekoliko časa; takaj i nam je presel tek. Nekak ob Ivanjem se nas je poprijela čudna dremlavica. Potegnuli jesmo se niže, vgladili si lepe prostore, i jesmo pospali. Da smo pak došli do toga vre tretje leto, zahvaliti se imamo ovdšnjemu podnebu. Čul sam, da po mržeših krajih potrebujeju tompoši, da pod puno zrasteju i v hrošće se spremeniuju, cela četiri leta, i da tretje leto od Ivanja do Miholja jeju najbole pogutno.

Mi smo spali kakvih osem tjeđnov. Tak se je godilo prveša leta, pa takaj su nam potli povedali tompoši, da je bilo ravno tak. Kada jesmo se zbudili, bili smo vtesnih

zaporih. Predrli smo jih, izkocabali se iz njih, pak nisimo bili već tompoši, nego lepi herdjavi hrošći, kakvoga me vidiš sada; to se zna, nisem bil tak nevolen i spotr, kakov sem sada, nego mladi i čvrst. »Onda ste se brže pognali iz zemle, segne mravlinac hrošču vu reč. »O, kaj bi, jošće smo ne! Čutili jesmo, da se je približavala jesen, i na zimu klatiti po zemli nam nije dišalo; ostali jesmo anda čez zimu vu zemli. Tak prvle, kak nastavim svoje pripovedanje, naj si nekoliko odpočinem; jako sem se vtrudil, i grlo mi je suho, komaj da vusta odpiram.«

Dugo časa si je odihaval hrošč. Kad se je mravlinac videlo vre predugo, reče hrošču: kaj pak premisslavš tak dugo, ve vre itak jesi odpočinul! »Odprosti mi,« veli hrošč, »tak sem se zamislil v prešestne čase, da sem pozabil sam na se. Poslušaj onda, kaj se je godilo zmenom, od onda, kad sem postal s tompoša to, kaj jesem sada, hrošč. — Prezimit jesem pod zemlom, kada je na protuletje grelo sunce, mislil sem na to, čim predi da dojdem iz zemle; ali bil sem vu skrbi, zato, kaj nebi došel prezagod, i da nebi mi naškodila zima. Ravno nekak na koncu aprila ali v začetu májusa je moralo biti, onda se mi je vidlo, da mora

biti dosta toplo, i vu najbolšem ufanju odpravim se gori. Kada prederem iz zemle, pokaže mi se krasen pogled.

Sunce ravno zahaja, i zadnjimi traki obsjaja svet koj se mi je videl, kak da bi bil posipan zmnogom brojnim cvetjem. Prvi pogled vu taj Božji svet me tak prevzeme, da jesem tretpal od radosti. Poglednem nekoliko okoli sebe. Po njivi, iz koje jesem izlezel, rasla je detelica, tu i tam pak sediju po njoj škorvci. Poglednem, kaj počme najbližeši, i vidim da ravno pomaže hrošču vu iz zemle. Tu pak me popirne nenavidnost. Komaj sem došel na svetlo, i zradostjum sem stupil vu življenje, pak mi vre jemle veselje nenavidna pelinova kapla; kajti drugim pomažeju škorvci iz zemle, meni pak neće pomagati nišće! Vu tom času izvleče škorvor hrošća, i ogroza — pohrusta ga! Kakti veter odletim znjive na bližnji vrt, i hvalim Boga, da nije poslal takaj meni takvoga pomočnika. Odlučil sem, da od sada nebudem sudil o rečih, koje prav nerazmim. Kada se mi strah nekoliko potiši, spregledavam okolicu.

Krasno selo, obkoljeno zlepmi vrti, okolo pak ravno polje, nekoliko dalje vkrej pak kmični gaj. Lepi pogled! Tu bude življenje! Čim duže već pajdašov priletava na

Poljodelavski posli vu parlamentu.

Minući tjeđen su vu parlamentu razpravljali orsački proračun i medtem toga razpravljali su zemeljskoga ministra proračune, koji se nas tak važno tičeju.

Proračune je svelikim govorom Pirkner János orsački ablegat predstavil vu parlamentu. Po njegovim govoru odmah se je oglašil Ghillány Imre baron, zemeljskih poslov minister i jako znamenit govor je držal. Najpredi je od toga govoril, da i on ravno tak se hoće trsiti, da po orsagu više bude raslo, da pojedini gospodari vekši plod budu mogli postiči, kak se je to trsil bivši minister grof Serényi Béla. Sedem milljun hektarov je zasějano po orsagu. Ako bi sad samo jeden metercent više zraslo na jednim hektaro svako leto, već bi to strahoviten hasen bil orsagu i gospodarom. Već bi samo to prěk sto milljun korun sbilo na leto. Dokazal je minister, da ako prinas na jednim hektaro 11 metercentov zraste, onda vu Austriji dvanajst i pol, vu Nemškim pak skorom osemnajst metercentov. Vidi se stoga, da naš orsag kojega navěk za Kanaana zoveju, dalko od zaja ostane za Austriom još dalek pak za Nemškom vu gospodarstvenih poslov.

Previdli su, da po onih okrajinah zraste najmenje gde menjši gospodari imaju vu rukah zemlje svrho toga odlučil je zemeljskih poslov minister, da na više stranih gospodarske škole bude nastavil, da se narod po ovih školah navči, kak je treba spametno gospodariti i kak je moći vekši plod postiči. Jerbo to njeje istina, ako vu Nemškim ravno na takvim falatu zemlje more osemnajst metercentov zrasti, da bi onda prinas samo šest ili vu najbolšim položaju sedem metercentov zraslo. Zakaj bi to bilo, ako je naša zemlja i naša podnebina puno bolša, kak je to vu Nemškim ili vu Ausztriji.

Doklam pak budeju mogli po svih stranih gospodarske škole nastaviti, odredili budu, da po zimi budu vučili naroda na svakojačke gospodarstvene posle i znanosti. Istina da i do ovoga vremena su po zimi

vrt, kam sem si sel ja. Ob sunčenom zahodu samo v se mrgoli vun iz zemle, ljudi pak veliju: „No, letos imamo pak hroščovo leto!“ Opet me prevzeme radost i veselje; zdignem se pak se zmešam med veselo društvo, koje brenci sim pak tam. Od veselja pijani se poganjaju jeden za drugim, da se daleko okoli čuje naše brencanje. Kaj! na jedenkrat se zmeša v našu družbu nekuliko grdih kirizlapov. Rad bi znati, kaj nje vodi med nas, ja gledim te čudne stvari, i kaj! mi nesnaga predočmi zgrabi pajdaša, pak ga po hrusta.

Ovdi pak je hrošće hujše, kak pod zemlom, si mislim, tam sem vendar negda bil bez skrbi, tu pak se mi kaže, da nebudem nigdar. Žalosten zletim na vrt, sedem na oreh, pred hižnim oblokom, i malo po večerjam. Na orehu sedi mnogo pajdašov. Nekoji jesu zamišleni vsaki vu svoje misli, nekoi pak si pripoveda dogodke iz prešestnoga ževljenja. Mnogo glavno ga bi lahko izvedil, ali dogodki prvoga dneva jesu me poparili, tak jako, da se mi niti poslušati ni štelo.

Iz svojega mesta sem gledal čez oblok, kaj se je godilo vu hiži.

Oletics Mátyás.

(Drugiput dalje.)

vučli naroda, ali žali Božje, narod njeje štél još prevideti, da to je samo jemu na hasen bilo. Na svoj veliki kvar neće narod ove zimske škole pohadjati i vrlo vředne navuke i govore poslušati.

Govoril je minister još i od toga, da trsil se bude, da plemenita domaća živina se zapova po orsagu. Za vezda su još je mesta, gde naprimer jedna dvě leti stara telica njeje vředna četerdeset korun, po drugih mestah, gde su plemenitešu marhu zapovali, već čedeato tele je moći za osemdeset, za sto korun prodati.

Nadalje odlučil je minister, da iz Balkana nebudu pustil živo marhu vu orsag, jerbo to bi jako naškodu bilo našim gospodarom prvič sbog toga, jerbo na ov način bi čena prinas jako doli opala, drugoć pak ravno iz Balkana dobimo svakojačke betege, nevolje i kuge na našu domaću živinu. Videti je bilo, da poleg toga vnogo i vnogo je bil orsag već kvaren.

Ministra govor jako se je vu parlamentu svako mu dopal i tak mislimo, da i po čelim orsagu, gde si to moreju premisliti, da naš orsag iz zemlje zivi.

Ali sve lépe réči i lépi navuki zabav su, ako poljodelavci nečeju se vučiti, nečeju drugać zemlje obdelavati, kak su to negda od svojih stareših vidli. Doklam se gazdi vu ovim poslu nebudu prebudili, gospodarstvo zanavěk tam bude stalo, gde je i denes. Orsag hoće i trsi se, da je narodu napomoć, ali mi nečemo to poslušnuti i prevideti, da to za naše dobro dëljo. Vučiti se treba od mlade dobi, do starosti.

Nas i našega orsaga stakvom zemljum i podnebinom je podelil Bog, da prinas, ako bi se samo malo šteli trsiti gospodari i četiri metercentov bi moglo više zrasti na mekoti zemlje, kak denes zraste. To pak bi po priličnim računom prěk šesto milljun sbilo na leto i ova važna svota ravno menjšim gospodarom bi vu žepu ostala.

Istina potrěbno bi bilo, ako bi jedenput naš narod to previdel i veruval, da to je istina. Svaki se tuži, da mu zlo ide, ali neće skorom nišči pograbiti onu dobru, kaj mu zabavadu ponujaju.

Još jedenput moremo reći, doklam se nebudu narod počel vučiti i dobre navuke poprijeti, tak dugo od gospodarstva, od razumnoga gospodarstva njeje moći se prinas spominati.

Ministerium hoće dobro, ali mi nečemo. Nečemo bolše bike, kanžore, žrebce, nečemo vrlo i čisto seme, nečemo nikakve mašine, nikakvo orudje. Sve tak stoji, kak je pred petdesetimi létmi. Zato nemoreju naši gazdi nikud—nikam. Skim predi to previdiju, stēm predi vu bolši položaj dojdeju.

To pak jim i mi želimu.

Povanje hrena.

Něga skorom tak hasnovite vrtné biline, kak je hren. Sveposud jako iščeju na piacu, na semu hrena, okolo nas pak je toga malo, barem jako ga je hasnovito povati, jerbo malo brige i posla je snjim, peneze pak zato lépe donese. Donese, ali samo onomu koj ga redovito i zrazumom pova. To dobro znamo, da hren nepotrebuje nikakvo skrb. Ako jedenput negdi nastrani posadimo hrenovo horenjiče, svako leto ga moremo vun skapati više, kak nam je treba. Samo to si treba zapametiti, da tak povani hren neima nikakvog teka, jerbo je ali preveć lut, ali pak je takov kak stara goba. Neštéri pak

je zobek, takodjer nikakvo formu neima, najvišeput je grbavi. Takvog hrena tergovci nekopuvleju.

Ako tak hoćemo, da lépoga, tečnoga i vnogo hrena hoćemo imeti iz kojega lépe peneze moći dobiti, nesmemo žalovati naš trud i ovak moramo delati: Zemlju vu koju hrena kanimo povati, moramo ju na 60 najdalje na 70 centimetrov gliboku rigolérati i dobro pognojiti i to s finim zrelim gnojom. To se na jesen mora delati, ali njeje velika falinga, ako smo na jesen nē mogli zemlju preobrnuti, more se to i naprotuletje napraviti, kad hrena saditi hoćemo. Dvě vrsti je moći hrena saditi.

Jedna vrst se tak dēla, da meter na dalkoma s vuskum motikom 40 centimetrov gliboke jarke okopamo i tu namečemo na pol meter dalko od hrena korenje i jarke taki zagrmeno. Juniuša meseca već lépo tira i raste hren, kojega med vremenom višeput treba okopati, da nabude vu draču. Dakle jeden, jedini posel je s njim, da ga čistimo od drača. Prvo leto na jesen njeje smeti ga vun skapati, neg i čez zimu ga vu zemlji ostavimo. Poleti ga opet višeput treba okopati, da navěk čisti bude od drača. Drugo jesen je već moći ga vun skapati, jerbo onda je već tak zrasel, da lépsi nemora biti i takvog tergovci radi kupuju, barem bi ga toliko naši, koliko ga nucaju.

Drugo vrst povanje je puno bolše, ali vnogo više brige je s njim. Od prve vrsti povanja samo drugo leto imamo odnjega hasna, pri drugi vrsti već prvo leto ga moći vun skapati i tržiti, dakle taki prvo leto daje hasna, k tomu pak je čuda lépsi, te-neši i tak se draže more prodati.

Ako tak hoćemo povati hrena, zemlju takodjer prekupati moramo i onda na meter dalko 40 centimeter visoke hunjke napravimo. Vu ove hunjke spomoćjom jednoga drēvca posadimo 35—40 centimeter dugo i kak gosečje pero debelo korenje. Korenje se dobro mora zametati. Juniuš meseca već korenje lépo tira i raste, sad se počme pomnjivo delo. Kad već četiri, pet listov stira, moramo početi se snažiti ga. Stoji pak ov posel iz toga: zemlju od korenja 10—12 centimetrov gliboku odkopamo i drobnog korenjiče iz stebila doli posnažimo. Ako više steblih, tojest glavih najdemo vu hunjki, sve vun zřezemo i samo jedno ostavimo. Ovu delo svelikom pazljivostjom moramo delati, da nesbantujemo odspodnju korenje ili pak da zmeta genemo. Kad smo stēm gotovi, zemlju opet lépo nazat potegnemo, kak je i predi bila.

Ov muden posel poprilički za mesec dan ponovimo, ali onda se već zemlja do dna mora odkopati i malo korenjiče po čelim steblo posnažiti.

Na jesen onda ima gazda veselje, kad vun skopa hrena: ves je jednaki kak sveča, jednako je debeli, njeje lut, neg sladak. Takvog hrena je moći drago prodati, jerbo tergovci se trgaju za njega. Vnogo gazdih si na jesen s cekini napuniju budjelaruša iz ciene hrena.

Hrena njeje smeti svako leto na onu isto mesto saditi. Ako zemlju preměnjamo, stēm segurneše budemo izversten plod imali.

Korenje si svaki sam more nabrati, ali to njeje vředno, jerbo okolo nas něga sladkoga hrena. Za nekoi fillér moći je to prebaviti, od šteroga poznatoga i poštenoga vrtlara.

KAJ JE NOVOGA?

— **Kralj.** Od dana, do dana je bolši vu zdravju kralj, Kašelj ga več čisto hoče odstavit. Po noči mirno spava, jesti more. Doktorji su jako zadovoljni skraljom, jerbo rad sveposlušne, kaj mu odrediju. Kad je lépo toplo i mirno vréme, kralj slobodno ide vun na vrt špancirat se. Negda celo vuru vuni ostane. Kralj podjednoma tak zveršava službene posle, kak da niti nebi bil betežen.

— **Ferenc Ferdinand vu Boszniji.** Iz Beca pišeju, da Ferenc Ferdinand princ juniusa meseca na velikim manövu bude vu Boszniji. Dövršeno je da juniusa 23-ga dojde vu Szerajevo. Tri danov bude vu Boszniji i ove dane vu Ildse kupeljiscu bude stanulav.

— **Tresnuli su se vlaki.** Vu Mainz velika željeznička nesreća se pripetila, na kolodvoru je jeden brzovlak stal, drugi pak se je vunjeja zaleteli kočije su se prehitile i na falacke zdrobile. Kak službeno javiju do vezda su vu velikim pogibelju tri vumrli i petnajst su teško rajeni. Kak se nesreća pripetila, dovezda još neznaju.

— **Soldački zrakoplivci.** Neneir leitinand i Mayer oberleitinand v subotu vjtro su vu Döberitzu na jednim biplanu vu zrak se zdigli. Okolo Halberstadta nesreća je postigla zrakoplivce. Leteću masinu je viher pograbil i hitil ju je doli na zemlju. Masina se je čisto zdrobila. Mayer oberleitinand je odmah vumrl, Neneir leitinand pak se je tak spotral, da nemisliju da bi živ mogel ostati.

— **Smrt pod posteljom.** Kubacsek Jakab petdeset i sedem lét staroga budimpeštinskoga težaka mrtvoga su našli pod posteljom vu jedni baraki. Po danu je zabrajeno vu baraki se zadržavati i Kubacsek da ga nespaziju pod postelju se je skril. Tam mu je hitro zlo prespelo i na kratkoma je vumrl. Srčna uzma ga je iz svéta spravila.

— **Na smrt odsudjeni.** Još lanjsko leto je Rumpf János vu Budimpešti zaklal Schwarc kelnera devet lét staru Gizela zvanu pucku vu jedni pivnici. Dete je predi osramotil i onda na male falacke je scépal siromaško stvorenje. Sve skupa je vu jeden papir zamotal i vu bližnji šumi zakopal. Dugo su ga nê mogli vloviti. Vu Augsburgu je došel policiji vu ruke bestijalni človek. Krvoločen čin je podjednoma tajil, ali zabadav. Svedoki su dokazali, da je on taj bezdušnik bil i svrhu toga tamošnji sud ga je minući tjeden na gaige odsudil.

— **Na smrt odsudjeni explebanuš.** Borkholmi sudbeni stol na smrt je odsudil Nyström Otto Károly bivšega plebanuša. Nyström Otto minući leto vu Kalmaru na smrt je strelil na njegovim stanu Aruström jasprista jerbo ga je iz službe vun hitil.

— **Nesreća na Columbia ladji.** Od ladje kapitan telegrafiral je, da vnedelju vjtro na ladji su ognja spazili. Odmah su počeli ognja tišiti, ali za par minut su kotli eksploderali. Marineri su na treju čuni ostavili ladju, koja je sva vu plamnu bila. Eksplozacija je jednoga mašinistra odmah zaklala, drugi pak je vu čunu vumrl. Jeden mariner nêje mogel do čunov doiti, vtipil se je vu morju.

— **Gréh matere.** V petek jedno malo dete su našli na zahodu vu budimpeštinski

«Keeskemet» zvanog gostijoni. Dete su branitelji zeli pod obrambu, gréšno mater pak išeju.

— **Smrt pod mešom.** Vrbnik obćini, koja na Cherso otoku leži, Volarics Ferenc plebanus pod mešom hitro je skup opal i odmah je vumrl. Srčna uzma ga je zaklala.

— **Dinamit vu košari.** Na debrecinskim kolodvoru su policaji previziterali putnike. Jeden Koszte Gabor zvani romanski težak podsilo ma je štel jedno košaru skriti. Kad su policaji odprli košaru, prestrašeno su našli nuter jeden i pol kilogram dinamita koj, ako bi se bil sprozil, céloga kolodvora bi širom bil hitil. Nepoznatoga cloveka su odmah vzelezje deli. Vu reštu neče povedati gde je došel do toliko dinamiti i kaj je štel snjim. Pokehdob pak su ravno romanjski počinitelji poslali bombu biškopu vu Dedrecen, na policiji tak misliju, da i ov dinamit na takov cilj je bil odredjeni. Još su nê mogli pozvediti odkud je ov potepuh došel i kaj je iskal vu Debrecenu. Lehko da su romani opet skoncati šteli nekoga.

— **Veliki potres.** Veliki potres je bil opet vu Cataniji. Pred nekojom letom je tak potres zrušil celo Messinu i Cataniju da je kamen na kamenu nê ostal. Sad je opet Cataniju postigla velika nesreća. Više varašov i obćinah tak se zrušilo, da je jedna hiža nê cela ostala. Nasreću, da se je to po danu pripetilo, kad su ljudi vpolu bili. I ovak su do vezda već jezeropetsto mrtvih našli, pak još toliko najdeju područševinom. Vu Zaceharadi se je škola zrušila i tridesetpet dece je ruševina potukla. Potres je tak silen bil, da vu Linera varašu je vtrgel doli iz turna najvećkega zvona i šesto metrov dalkoga je jakost hitila. Prestrašeni narod na polju stanuje, jerbo neufa vu stanju biti. Soldati su jim napeli šatore i sad pod soldackami šatori se zadržavljaju. Viktor Emanuel odmah kak su mu nesreću prijavili, poslaj je stojezer korun siromaškumu puku. Razmi se, da proti strahovitnomu kvaru je to jako premalo. Acireea varaš čisto se je zrušil, jedna hiža nêje ostala, takodjer svi mosti su zrušeni. K tomu pak je i morje na brég došlo i čele obćine poplavilo. Nevola je velika.

— **Na smrt odsudjena magjarska puca.** Vu Leobenu su minući tork sudili Beck Jozefin vu Pinkafő obćini rodjenu pucu, koja je zagulita dva mesecov staro svoje dete, zatem pak ga je vu tekuću vodu hitila. Prisežnici su ju za gréšnicu spoznali i poleg toga tamošnji sud na galge je odsudil vu magjarskim rodjenu pucu. Koja mati je prama svojem detetu tak nemiloserdna, nêje vredna drugo.

— **Pred zdavanjom.** Dr. Meisel Pál bečki fiskalijuš zaručil se je sjednom bogatom pucum. Rad bi se bil rezišal svojom prvešom dragom, zato ju je vu Becs pozval, da se tam snjom naravna. Freidvald Ilona je svojim Móric zvanim bratom došla. Na razpravi su se nekaj poštricali i Freidvald Móric je na smrt strelil dr. Meisel Pál fiskalijusa. Obedva su zaprili.

— **Stekli pes.** Poleg Zenta varaša je Tenke obćina gde je jedne navučiteljice pes hitro ostekel. Pes je med decem skakal, kad je jedenput samo skervavemi očima počel decu grizti. Sedem pucih i navučiteljčinu deku je zgrizel. Orajenu decu i deku su odmah vu budimpeštinski Pasteur špital spravili, gde je, proti stekloči včepili budu,

Zvone je vkral. Vu Narva ruskim varašu je lakva tadbina se pripetila, od kakve smo još nê čuli. Iz Szerafin zvane cirkve su zniknuli tri zvoni. Kad su policiji tadbina prijavili, taki su vlovili jednoga potepuha koj je ravno štel dva zvone vu stari krami prodati. Za tretji zvon neznaju, jerbo potepuh neče povedati kam ga je del.

— **Unišćena obćina.** Relyó szepesvarmegijska obćina je zgoréla. Zgorélo je šestdesetdevet hiž i nezmerno gospodarstvenoga stanja. Samo farov, cirkva i jedna kréma je ostala vu čeli obćini. Deca su vužgala.

— **Soldati.** Csilics Antal svojem pajdaši se je zabavljaj vu jedni budimpeštinski krćmi. Okolo devele vure došli su dva soldati i Csilicsa su na jedno rěč vun zvali. Csilics je odišal i kad su njegvi pajdaši duže vremena vu krćmi ga čekali i njega nêga bilo nazat, odišli su ga iskat. Nê dalko od krćme su našli siromaka mrtvoga. Sa bajonettom su ga prepričali i odmah je vumrl. Na prijavu soldacka oblast je odmah istragu podigla i fletno su prijeli one, koji su nesrećnoga Csilicsa iz krćme vun zvali.

— **Vu sablju se je prehitil.** Juhász Gergely budimpeštinski kanonir minuću nedelju na Aréna-putu zmeknul je vu sablju, deržalo je k štěni pretisnul i onak se je scelimo moćjom prehitil na strahoviten nož. Črévo si je prebol i taki je ves kervavi doli opal. Odpejlali su ga vu soldacki špital, gde sad na smrtni postelji leži. Zrok je velika ljubav.

— **Bomba na ulici.** V subotu popoldan proti tretji vuri vu Gyula varašu pred Molnár Gábor popiliskoga činovnika hižum, jedna bomba je s velikom silom eksploderala. Više oblokov se je zdrobilo, ali nesreća vu clovečjim životu nêje kvar napravila. Žandari sad išeju i zvédaju kak je bomba na vulicu došla.

— **Nesrećna šala.** Novák Gáspár patvaróci dečko za maškora se oblékel i tak je odišal svojem pajdašu na gostovanje. Kak se zabava započela jeden vesel gost vužgal je na mladim cloveku kodele, siromak odmah je ves vu plamnu bil. Tak je zgorel, da za dva dni med velikami mukami je vu špitalu vumrl. Žandari su počinitelja zatuzili.

— **Razbojniki vu kaštelju.** V ponđeljek okolo polnoći s crnim namazani razbojniki su vdrli Pongor Henrik pusztafede-mési zemeljskoga gospona kaštelj. Nad kuhnju su došli nuter. Kad se Pongor prebudil, jeden je skočil k njemu i revolvera je naperil mu vu glavu. Drugi pak su potrli ormare i sedemnajst jezer gotovi penez su odnesli, mnogo zlatine i sreberne. Za pol vure, kak su došli, tak su i odišli razbojniki. Pongor je dal zapreći i odpejlal se je vu varaš, gde je žandarom prejavil razbojničtvo.

— **Na dvoje ga je prerezal vlak.** V subotu popoldan poleg Rimaszombata Ferencsik János poljodelavec prek željeznice štel se odpejlati. Kad je med sinje došel, doletel je vlak i pograbil je kola. Kola su se na falacke zdrobila, Ferencsika pak su kočaci nadvoje prerezali. Jeden konj je takodjer pod vlak došel i poginul je. Istraga je dokazala da nesrećni clovek sam si je kriv bil žalostni smrti.

Gabona árak. — Ciená litka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	25 00—
Rozs előfordul	Hrz	18 00—
Árpa	Ječmen	15 00—
Zab	Zob	15 20—
Kukoricza	Kuruza suha	14 50—
Fehér bab új	Grah beli	17 00—
Sárga bab	» zúti	16 00—
Vegyes bab	» zmesán	15 00—
Kendermag	Konopljeno seme	16 00—
Lenmag	Len	20 00—
Tökmag	Koščice	24 00—
Bükköny	Grahorka	16 00—

Egy jóforgalmu**kovácsműhely**

elhalálkozás miatt bérbeadó, a szerzők pedig eladandók.

Bővebbet:

Özv. Vidovics Pálné Csáktornya.

Jedna dobra prometna

kovačnica

abog umiranje se na rendu daje, mes-trija pak se prodaje.

Obilješe:

pri Vidovics Pál udovici Csáktornya.

A csáktornyai kir. jbiróság tkvi hatóságától. 574/tk. 1914.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

Dr. Hidvégi Miksa ügyvéd által képviselt Medlői Mátyás víziszentgyörgyi lakos végrehajtónak Bratkó István abaszentiváni lakos végrehajtást szenvedett elleni indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtó kérelme következtében az 1881. LX. t. c. 144. 146. 147. §§-ai értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 583 kor. tőkekövetelés, ennek 1913. évi október hó 11. napjától járó 6% kamata 25 kor. 95 f. óvási, 1/2% váltódíj 55 K 45 f. eddig megállapított per- és végrehajtási és az árverési kérvényért ezáltal megállapított 31 K költség követelés és jár. behajtása végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírósg területén levő Víziszentgyörgy községben fekvő s a végr. szenvedett nevében álló víziszentgyörgyi 1094 szben 630/2 hrsz ing. fele rész 17 K

»	»	630/5	»	»	8
»	»	630/21	»	»	441
»	»	630/9	»	»	18
»	»	630/10	»	»	18
»	»	630/4	»	1/3	17
»	»	632	»	5/12	104
»	»	631	»	1/2	63
»	»	635/1	»	1/5	182

becsáron.

A tkvi hatóság az árverésnek víziszentgyörgy község házában megtartására

1914. évi június hó 5-ik napjának é. a. 10 óráját tűzi ki és az árverési feltételeket az 1881. LX. t. c. 150 §-a alapján a következőkben állapítja meg.

Árverezni kívánók tartoznak bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ban meghatározott árformával számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A vevő köteles a vételért az árverés napjától járó 5%-os kamatokkal együtt a csáktornyai m. kir. adóhivatal mint bírói letét pénztárnál három egyenlő részletben és pedig az elsőt 15 nap alatt, a másodikat ugyan attól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt, az árverés jogerőre emelkedésétől számitva. A bánatpénz az utolsó részletbe fog bemutatni (1881. LX. t. c. 147 § fp./150 §).

Csáktornya, 1914. febr. 13. 897

1577 tk. 1914.

Árverési hirdetmény.

Furkek Rókusnak végrehajtási árverés joghatályával bíró önkéntes árverési ügyében a tkvi hatóság Pongrácz Pál és társai muracsányi lakosok utóajánlata következtében az 1908. XLI. t. c. 27. §-a értelmében újabb árverést rendel el, csatlakozottan mondja ki az Alsómuraközi Takarékpénztár r. t. 2899 K 1399 K 1390 K 1995 K 560 K 138 K 230 K s jár. 188 K Pintér Mihályt 147 K 775 K Perlaki Takarékpénztár r. t. 4400 K s jár. Vadlya Károlyt 600 K 590 K követelése és járulékaiknak behajtása végett, a perlaki kir. járásbírósg területén levő Muracsány, Ligetvár és Murakirály községben illetve határában fekvő, Furkek Rókus nevében álló a muracsányi 4300 sz. tjkvben felvett 3247/c hrsz. ingatlanra 259 K 60 f., az u. o. 3629 sztkvben felvett 2788/b hrsz. ingatlanból B. 6 alatti fele részre 105 K 60 f., a ligetvári 184 sztkvben felvett 578/b hr. sz. ingatlanból B. 2. sorsz. alatti felerészre 187 K., az u. o. 184 sztkvben felvett 579/6 hrsz. ingatlanból B. 2 alatti felerészre 44 K., az u. o. 184 sz. tjkvben 582 hrsz. ingatlanból B. 2 alatti felerészre 314 K 60 f., a murakirályi 2120 sztkvben 1399/b hrsz. ingatlanból B. 9. és 11. sorsz. illetőségre 53 K 90 f., az u. o. 424 sztkvben felvett 1399/a hrsz. ingatlanból B. 3. sorsz. illetőségre 8 K 80 f., az u. o. 424 sztkvben felvett 1399/c hrsz. ingatlanból B. 3. alatti felerészre 298 K 10 f., az u. o. 424 sztkvben 1400/a hrsz. ingatlanból B. 2. alatti felerészre 330 K., az u. o. 424 sztkvben 1400/b hrsz. ingatlanból B. 3 alatti felerészre 314 K 60 f. kikiáltási (letétajánlati) árban, még pedig a ligetvári 184 sztkvben felvett 582 hrsz. ingatlanra Antolek Mária javára bekebelezett özvegyi jog egy a murakirályi 424 sztkvben felvett 1399/a és 1399/c hrsz. ingatlanokra Juckek Lénárd és neje Petrics Franciska javára bekebelezett hasznélvezeti jog fentartása mellett.

A tkvi hatóság az árverésnek Muracsány

község házában leendő megtartására

1914. évi június hó 18. napjának é. a. 9 óráját Murakirályra

1914. évi június hó 18. napjának é. a. 11 óráját és Ligetvárra

1914. évi június hó 18. napjának é. a. 2 óráját tűzi ki.

Az árverési feltételek a tkvi hatóságnál és Muracsány, Murakirály, Ligetvár községek előjáróságánál tekinthetők meg.

Perlak, 1914. márc. 24. 898.

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rákol-úlcán hízó broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu od najbolše vrsti

v a p n a.

Koji treba za zidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz naj-falešu cienu. Koji treba cielei vagon dobi vapno čisto fal. Tržim takaj razciepana suha bukova drva i lapora na vagu.

Stridóváron a fótéren egy jóforgalmu

korcsma

eladó, esetleg bérbeadó. Bővebbet

a Stridóvári Takarékpénztár

r.-t.-nál.

HIRDETÉSEK

FELVÉTTETNEK E LAP KIADÓHIVATALÁBAN!

Bérbeadó

Hodosány községben levő

HÁZAM

italmérés joggal. Bővebbet:

KISFALUDY GYULA

TÜSKESZENTGYÖR-GYI KÖRJEKVŐNÉL

SAVOY-SZÁLLODA

BUDAPEST, VIII., JOZSEF-KÖRUT 16.

Modern szálloda, ujjonnan berendezés, légfűtés, hideg és melegvíz minden szobában. LIFT éjjel-nappal. RENDES SZIDOR személyes vezetése alatt. Egyégy szobák 3 kor.-tól, kétgyagos szobák 3 kor.-tól, fűtés, világítás és klóizálásai. A szobák feltétlen tiszták. Mozaikba tartózkodásnál engedmény. Ujjonnan bevezetett penziórendszer, napi ételtés 4 koronáért. Napi 3-szori étkezés. Navi szobák go koronáért.

Megérkezett!

500 pár legjobb minőségű GYERMEK-, NŐI- és FÉRFI SZANDÁLCZIPŐ, amely a LEGOLCSÓBB árban lesz árúsítva:

KELEMEN BELA :: URI- ÉS NŐIDIVAT KERESKEDŐNÉL ::

64 C.° hőfokával és radioaktivitásával reumatizmust, ischiást, izzadmányokat, csonttöréseket

Alkalikus thermájával hurutokat, gyomor-, cukor- és vesebajokat

Jódtartalmu forrásával gyermekbetegségeket, alkati bajokat és érelmeszesedést

páratlan eredménnyel gyógyít Lipik-fürdő Ivó-, fürdő- és iszapkurák, diétás konyha, fürdőekkel egyesített penziórendszer.

Prospektust ingyen küld Lipik hév- és iszapfürdő igazgatósága.

Elsőrendű menyasszonyi keblengyék, összes fehérnemű árúk u. m. vásznak és asztalneműk legjobb minőségben és legolcsóbban beszerezhetők

Deutsch Lázár áruházában, Vараžдин, Uetrovičev-trg 16. - Telefon 42.

Nagy választék szőnyegekben!!!

Petz Márton építész, Csáktornya

Építészeti iroda, vállalkozás és cementárúraktár. Földfelmérések, legmodernebb rendszerű tervrajzok készítése, költségvetések pontosan, szolidan és olcsón teljesítettek.

„VATPROOF“ falszárító és betontömítő egyedárúsítása!!

ÉRTESÍTÉS!

A leltározás munkájának megkönnyítése végett túlhalmozott árúraktáramat csökkenteném, miért is az alanti árúkat

f. évi június 1-ig, igen olcsó áron eladom!

GYERMEKCIPIK	1—	KORONÁTÓL	FELJEBB
NŐI BŐRCIPŐK	7—	KORONÁTÓL	FELJEBB
FÉRFI CIPŐK	9—	KORONÁTÓL	FELJEBB
FEKETE NAPERNYŐK	2—	KORONÁTÓL	FELJEBB
SZÍNES NAPERNYŐK	3—	KORONÁTÓL	FELJEBB
NŐI INGEK	1-50	KORONÁTÓL	FELJEBB
FÉRFI INGEK	1-80	KORONÁTÓL	FELJEBB
BLOUZOK	2—	KORONÁTÓL	FELJEBB
HARISNYÁK	-30	FILLÉRTŐL	FELJEBB

Továbbá utazókosarak, szőnyegek, kezttyűk, sapkák, kalapok, csipkék, gyermekruhácskák. Szandálczipők 3 korona 60 fillértől feljebb. — Tisztelettel

BERGER SIMON, NŐI- ÉS FÉRFIDIVATÁRUHÁZA

NEUMANN S.-FÉLE HÁZ, DEÁK-UTCA 6. CSÁKTORNYA NEUMANN S.-FÉLE HÁZ, DEÁK-UTCA 6.